

UAB „PAREX INVESTICIJŲ VALDYMAS“

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS DALIES KAUPIMO AKTYVAUS INVESTAVIMO PENSIJŲ FONDO „PAREX PENSIIJA 2“

2005 metų pirmojo pusmečio atskaitomybės

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisija 2004 m. balandžio mėn. 22 d. Pasėdyje išdavė UAB „Parex investicijų valdymas“ veiklos licenciją bei patvirtino Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo aktyvaus investavimo pensijų fondo „Parex pensija 2“ taisykles.

Valdymo įmonė - UAB „Parex investicijų valdymas“, įregistruota adresu K.Kalinausko 13, Vilniuje, LT-03107.

Fondo dalyvių skaičius 2005 metų birželio 30 d. – 122.

Fondo depozitoriumas – AB Parex bankas, buveinė: K.Kalinausko 13, Vilnius LT – 03107, įmonės kodas -112021619.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengta finansinė atskaitomybė

Pensijų kaupimo bendrovė, tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansinę atskaitomybę, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 30 „Dėl Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, bendraisiais apskaitos principais, nustatytais Verslo apskaitos standartuose, ir kitais teisės aktais.

Pensijų kaupimo bendrovė apskaitą tvarko ir šioje finansinėje atskaitomybėje visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta - litais. Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3.4528 litai už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos Bankas.

2. Investavimo politika

Valdymo įmonė investuodama Pensijų fondo „Parex pensija 2“ lėšas siekia didžiausios naudos pensijų fondo dalyviams, laikydamasi Taisyklėse ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytų apribojimų.

Siekdama padidinti pensijų fondo turto pelningumą, valdymo įmonė į akcijų rinkas investuoja iki 50 procentų pensijų fondo turto. Siekdama užtikrinti stabilų pensijų fondo pelningumą, valdymo įmonė į valstybių, vyriausybių ir įmonių skolos vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones, kredito įstaigos indėlius investuoja nuo 25 procentų pensijų fondo turto.

Skolos vertybinių popierių terminas nėra ribojamas. Pensijų turtas negali būti investuojamas į nekilnojamąjį turtą, tauriuosius metalus arba į suteikiančius į juos teisę vertybinius popierius ir į išvestines finansines priemones. Detali pensijų fondo investavimo strategija nustatyta pensijų fondo taisyklėse.

3. Finansinės rizikos valdymo politika

3.1. Valiutos kursų svyravimo rizika

Fondo turtas nominuotas litais, tačiau investuojama gali būti įvairia užsienio valiuta. Valdymo įmonė, siekdama išvengti nuostolių dėl valiutos kursų svyravimo neigiamos įtakos, yra numačiusi naudoti išvestines finansines priemones.

3.2. Palūkanų normos svyravimo rizika

Apdraudžiant palūkanų normos riziką naudojant ateities sandorius, egzistuoja išvestinių finansinio instrumento rinkos kainos svyravimo rizika, priešinga apdraudžiamo aktyvo kainų svyravimui. Siekdama sumažinti šią riziką, Valdymo įmonė stengiasi parinkti ateities sandorius, kuriu trukmė (ang. duration) yra artimiausia apdraudžiamo aktyvo trukmei. Trukmė parodo finansinio instrumento pinigų srauto vidinio sverto laiką iki padengimo.

Kai prognozuojamas skolos vertybinių popierių palūkanų normų kilimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos mažėjimas), stengiamasi investuoti į trumpesnio termino skolos vertybinius popierius ir atvirkščiai, kai prognozuojamas palūkanų normų kritimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos didėjimas), stengiamasi investuoti į ilgesnio termino skolos vertybinius popierius, siekiant valdyti palūkanų normos svyravimo riziką bei gerinti investicijų gražos rezultatus.

3.3. Sandorio šalies rizikos vertinimas

Sandoriai dėl išvestinių finansinių priemonių yra vertinami kaip neturintys sandorio šalies rizikos tuo atveju, jei tomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis yra prekiaujama reguliuojamose rinkose, atsiskaitymai už juos yra garantuoti ir išvestinių finansinių priemonių pozicijos įvertinamos pagal rinkos kainą.

Išvestinių finansinių priemonių, kuriomis neprekiuojama reguliuojamose rinkose, sandorio šalies rizika yra vertinama atsižvelgiant į tai, kokius didžiausius nuostolius gali patirti kolektyvinio investavimo subjektas, jei kita sandorio šalis nesugebėtų įvykdyti savo įsipareigojimų.

3. Finansinės rizikos valdymo politika (tėsinys)

Vertinant sandorio šalies riziką, gali būti atsižvelgiama į finansinio užtikrinimo susitarimą, sudarytą su kita sandorio šalimi. Finansinis užstatas, kuris laikomas sandorio įvykdymui užtikrinti, yra pripažįstamas kaip mažinantis sandorio šalies riziką, jei atitinka visas šias sąlygas:

1. turto vertė nustatoma kiekvieną dieną ir yra didesnė už didžiausius tikėtinus nuostolius;
2. turtas yra nerizikingas (pvz., pinigai, aukšto kredito reitingo vyriausybių vertybiniai popieriai) ir likvidus;
3. turtas saugomas pas saugotoją, nesusijusį su kita sandorio šalimi, ir yra apsaugotas nuo su sandorių šalimis nesusijusio trečio asmens pretenzijų į šį konkretų turtą;
4. teisės, kylančias iš finansinio užtikrinimo susitarimo, galima bet kuriuo metu realizuoti.

Kolektyvinio investavimo subjekto investicijų į vieną įmonę ar įmonių grupę (angl. exposure to counterparty risk) suma negali būti didesnė kaip 20 proc. grynujų aktyvų vertės, įskaitant įmonės ar grupės kolektyvinio investavimo subjektui pateiktą finansinį užstatą.

Kolektyvinio investavimo subjektams leidžiama tų išvestinių finansinių priemonių, kuriomis neprekiuojama reguliuojamose rinkose, pozicijas vertinti naudojant tarpusavio užskaitas konkrečios sandorio šalies atžvilgiu. Užskaita galima, kai Valdymo įmonė yra sudariusi su kita sandorio šalimi sutartį dėl tarpusavio užskaitos, apimančią visus šalių tarpusavio išipareigojimus, ir sandorio šalies bankroto ar likvidavimo atveju Valdymo įmonė turėtų įgyti reikalavimo teisę arba išipareigojimą sumokėti grynąjį skirtumą, rinkos kaina įvertinus tarpusavio išipareigojimus.

3.4. Emitento rizikos vertinimas

Apskaičiuojant LR Kolektyvinio investavimo subjektams nustatytus apribojimus investavimui į vieną emitentą, yra atsižvelgiama ir į turimas išvestinių finansinių priemonių pozicijas. Tokiais atvejais išvestinių finansinių priemonių pozicijos yra konvertuojamos į atitinkamas bazinių finansinių priemonių pozicijas, o jų vertinimui naudojami tie patys metodai, kaip ir atitinkamoms bazinėms finansinėms priemonėms vertinti.

Tais atvejais, kai anksčiau minėtas metodas dėl išvestinės finansinės priemonės sudėtingumo ar techninių galimybių nebuvimo negali būti panaudoti, vertinimas atliekamas nustatant didžiausius tikėtinus nuostolius, kuriuos kolektyvinio investavimo subjektas gali patirti dėl sandorio.

Vertinant kolektyvinio investavimo subjekto sandorio šalies riziką ir emitento riziką, privalu sumuoti šias rizikas kiekvieno konkreta asmens (sandorio šalies ir emitento) atžvilgiu ir ta suma negali būti didesnė kaip 20 proc. grynujų aktyvų vertės.

4. Investicijų apskaita, įvertinimo metodai, investicijų pervaldinimo periodiškumas

2005 m. birželio 30 d. Fondo lėšos nebuvo investuotos į skolos ar nuosavybės vertybinius popierius.

5. Turto padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai

Fondo turtas kiekvieną darbo dieną įvertinamos tikraja (rinkos) verte ir susidarys skirtumas dėl vertės pasikeitimo apskaitomas kaupimo principu kaip turto vertės padidėjimas arba sumažėjimas grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje.

6. Atskaitymų kaupimo bendrovei ir depozitoriumui taisyklės

Pensijų kaupimo bendrovės atskaitymai iš pensijų fondo turto vertinami kaupimo principu. Maksimalūs atskaitymų iš pensijų fondo turto dydžiai nustatyti LR Vertybinių popierių komisijos patvirtintose pensijų fondo taisyklėse. Pensijų kaupimo bendrovėje taikomi atskaitymų iš pensijų fondo turto dydžiai yra patvirtinti 2004 m. balandžio 27 d. bendrovės valdybos nutarimu Nr.V-04.

1. Atskaitymai iš pensijų turto lygūs 1 procentui nuo pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės dydžio. Atskaitymas nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės yra tiesiogiai apskaičiuojamas iš apskaitos vieneto vertės, o sukauptų apskaitos vienetų skaičius dalyvio sąskaitoje nėra mažinamas. Jeigu atskaitymo nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydis yra nustatytas procentais, jo nuskaitymas iš GAV turi būti atliekamas kiekvieną darbo dieną, GAV mažinant

$$GAV_i \times \left(m \sqrt[12]{1 + \frac{A}{100}} - 1 \right) \text{ dydžiu,}$$

kur:

GAV_i – GAV dydis, tenkantis i-ajam pensijų fondo dalyviui;

A – numatytas atskaitymo nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės dydis, išreikštas procentais;

m – darbo dienų skaičius per metus.

2. Atskaitymai nuo Pensijų kaupimo įmokų lygūs 0 procentų nuo pensijų fondo dalyvio vardu įmokėtų įmokų dydžio. Atskaitymai nuo dalyvio vardu įmokėtų įmokų turi būti atliekami tą pačią dieną, kai buvo pervestos dalyvio įmokos. Atskaitymas nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės yra tiesiogiai apskaičiuojamas iš apskaitos vieneto vertės, o sukauptų apskaitos vienetų skaičius dalyvio sąskaitoje nėra mažinamas.

3. Atskaitymai nuo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio už pensijų fondo dalyvio perėjimą iš Pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, nepriklausomai nuo perėjimų skaičiaus – 0 procentų.

4. Atskaitymai nuo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio atskaitymai už pensijų fondo dalyvio perėjimą iš Pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina iš vienos pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą vieną kartą per kalendorinius metus – 0,2 procentų.

5. Atskaitymai nuo Fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio atskaitymai už pensijų fondo dalyvio perėjimą iš vieno Pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos Pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina į kitos Pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus – 4 procentai.

Atskaitymai nuo dalyvio vardu įmokėtų įmokų atliekami tą pačią dieną, kai į pensijų fondo sąskaitą pateko dalyvio įmokos.

Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų atliekami kiekvieną darbo dieną. Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės yra atskaitomi atitinkamu apskaitos vienetų skaičiumi iš dalyvio pensijų sąskaitos.

Patirtos išlaidos dėl operacijų, susijusių su pensijų fondo turto investicijomis, apskaitomos kaip gautinos sumos ir dengiamos pensijų kaupimo bendrovės lėšomis.

Atlyginimo depozitoriumui dydis yra numatytas depozitoriumo paslaugų teikimo sutartyje. Atlyginimas depozitoriumui kaupiamas kiekvieną darbo dieną ir yra mokamas kas ketvirtį.

7. Apskaitos vieneto vertės nustatymo taisyklės

Visi fondų vienetai yra priskiriami prie apskaitomų prekybos portfelyje ir skirtų pardavimui finansinių priemonių, ir jų vertė nustatoma remiantis šiais principais:

- Atvirų (open-end) investicinių fondų vieneto vertė nustatoma pagal jų išpirkimo kainą fondo vertės apskaičiavimo dieną;

- Nekotiruojamų uždarų (closed-end) investicinių fondų vieneto vertė yra nustatoma remiantis nustatyta konkreto fondo vieneto verte tą dieną, kai ši informacija yra skelbiama spaudoje, ir ši vertė yra naudojama vertinant fondo aktyvus iki kitos dienos, kai bus skelbiama spaudoje investicinio vieneto vertė.

Pensijų fondo grynujų aktyvų vertė apskaičiuojama ir pensijų fondo apskaitos vieneto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną pagal tos darbo dienos pabaigos duomenis. Vertinant pensijų fondo turta, vertinama kiekviena investicijų portfelio sudėtinė dalis ir susumuojami vertinimo rezultatai.

Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra grynoji fondo aktyvų vertė, padalinta iš pensijų fondo vieneto skaičiaus, esančio pensijų fondo vieneto kainos vertinimo dieną. Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra nustatoma keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles. Bendra visų pensijų fondo vieneto vertė visada lygi pensijų fondo grynujų aktyvų vertei.

8. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigams priskiriami pinigai Fondo banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentais pripažįstami trumpalaikiai indėliai, iki kurių termino pabaigos liko ne daugiau kaip 3 mėnesiai. Terminuoti indėliai apskaitomi nominalia verte, iki termino pabaigos kaupiant palūkanas tiesiniu būdu.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta pagal skaičiavimo dienos oficialų Lietuvos Banko nustatomą valiutų kursą.

9. Investicijų portfelio struktūra

Į Pensijų fondą pirmosios įmokos buvo pervestos 2004 m. gruodžio 15 d. Įmokų suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė tik 8525 Lt, todėl šios lėšos dar nebuvo investuotos.

10. Pobalansiniai įvykiai

Reikšmingų pobalansinių įvykių nebuvo.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Pastaba. Pensijų įmokos, litais

Gautos pensijų įmokos laikotarpio pradžia	242
Gauta per ataskaitinį laikotarpį	8283
Gražintos pensijų įmokos VSDF*, nutraukus sutartis	-
Iš viso	8525

*VSDF – Valstybinio socialinio draudimo fondas.

2. Pastaba. Pensijų fondo turto struktūra, litais

Turto pavadinimas	Valiuta	Rinkos vertė	Palūkanų norma (%)	Dalis GA (%)
Pinigai:				
AB Parex bankas	LTL	8525	0,5	100
Iš viso:		8525		100

Prezidentė

Renata Bagavičienė